

*Cor ad cor loquitur*¹

- ”Hjerte taler til hjerte”

Af pave Benedikt XVI²

Kære brødre og søstre i Kristus,

Denne dag, som har bragt os sammen her i Birmingham, er en yderst gunstig dag. For det første er det Herrens dag, søndag; den dag, da Vor Herre Jesus Kristus opstod fra de døde og for altid ændrede menneskets historie ved at give nyt liv og håb til alle, der lever i mørke og i dødens skygge. Det er grunden til, at kristne over hele verden mødes på denne dag for at prise og takke Gud for det store under, han har udvirket for os. Denne særlige søndag markerer også et væsentligt øjeblik i den britiske nations liv, da denne dag er valgt til fejringen af 70-årsdagen for slaget om England. For mig, som har levet og lidt under det nazistiske regime i Tyskland, er det dybt bevægende at være her sammen med jer ved denne begivenhed og ihukomme hvor mange af jeres landsmænd, som ofrede deres liv ved helt modigt at modsætte sig den onde ideologis kræfter. Mine tanker går især til det nærliggende Coventry, der i november 1940 led under et voldsomt bombardement og hvor mange menneskeliv gik tabt. Halvfjerds år senere husker vi med skam og rædsel den frygtelige pris i form af død og ødelæggelse, som følger i krigens kølvand og vi fornyer vort løfte om at arbejde for fred og forsoning overalt, hvor truslen om konflikt lurer. Men der er også en anden og mere glædelig grund til, at dette er en gunstig dag for Storbritannien, for Midlands³ og for Birmingham. Det er den dag, hvor kardinal John Henry Newman bliver saligkåret.

¹ Kardinal John Henry Newmans motto

² Prædiken holdt i Cofton Park, Birmingham, den 19. september 2010 i forbindelse med saligkåringen af kardinal Newman. Redigeret af Niels Messerschmidt

³ Den centrale del af England med Birmingham som den største by – hvor John Henry Newman boede fra 1847 og til sin død i 1890.

Jeg takker ærkebiskop Bernard Longley⁴ for hans hjertelige velkomst i begyndelsen af messen denne morgen. Jeg hylder alle, som gennem mange år har arbejdet så hårdt for at fremme kardinal Newmans sag, herunder oratoriet i Birmingham⁵ og medlemmerne af den åndelige familie Das Werk⁶. Og jeg hilser alle jer fra Storbritannien, Irland og alle jer, som kommer længere fra; jeg takker alle for jeres tilstedeværelse ved denne fejring, hvor vi ærer og priser Gud for en hellig englænders heroiske dyd.

England har en lang tradition for martyrer, hvis modige vidnesbyrd har understøttet og inspireret det katolske samfund her i århundreder. Og alligevel er det rigtigt og passende, at vi i dag bør anerkende en skriftefaders hellighed, en søn af denne nation, der uden at være kaldet til at udgyde sit blod for Herren ikke desto mindre har båret et veltalende vidnesbyrd om Ham i løbet af et langt liv viet til den præstelige gerning, og især gennem hans prædikener, undervisning og skrivelser. Han er værdig til at indtage sin plads blandt den lange række af bekendere og lærde fra disse øer – Skt. Bede, Skt. Hilda, Skt. Aelred, salige Duns Scotus, for blot at nævne nogle få. I salige John Henry har traditionen af kultiveret videnskabelighed, dyb menneskelig visdom og en dyb kærlighed til Herren båret rig frugt som et tegn på Helligåndens evige nærvær dybt i hjertet af Guds folk, som frembringer et overflod af hellighedens gaver.

Kardinal Newmans motto, *Cor ad cor loquitur*, eller "Hjerte taler til hjerte", giver os indblik i hans opfattelse af det kristne liv som en opfordring til hellighed, erfaret som et dybtliggende behov i det menneskelige hjerte om at indgå i et intimt fællesskab med Guds hjerte. Han minder os om, at vedholdenhed i bønnen gradvis guddommeliggør os. Som han skrev det i en af sine mange fine prædikener: "Vanen med at bede, at vende sig mod Gud og den usynlige verden ved enhver given anledning, hvor som helst og i alle kritiske situationer – bønnen har, siger jeg jer, hvad man kan kalde en naturlig virkning på sjælens åndeliggørelse og ophøjelse. Et menneske er ikke længere det samme; gradvist ... har han indtaget et nyt sæt af idéer og er blevet gennemsyret af friske principper"⁷. Dagens læsning fortæller os, at ingen kan tjene to herrer⁸ og salige John Henrys belæring om bøn forklarer, hvordan de troende kristne inddrages i den ene sande Mesters tjeneste, som alene har krav til vores ubetingede hengivenhed⁹. Newman hjælper os til at forstå, hvad dette betyder for vores daglige liv: han fortæller os, at vor guddommelige Mester har givet hver enkelt af os en særlig opgave, en "bestemt tjeneste", der er særligt forpligtende til hver enkelt person: "Jeg har min mission", skrev han: "Jeg er et led i en kæde, et bånd som forbinder mennesker med hinanden. Han har ikke skabt mig for intet. Jeg skal gøre det gode,

⁴ Ærkebiskop af Birmingham, født 1955

⁵ 'Oratoriet' er navnet på fællesskaber, der følger Filip Neris regel. Newman grundlagde to sådanne Oratorier, et i Birmingham, et i London. I Birmingham var der tilknyttet en drengeskole til Oratoriet. Denne skole eksisterer ikke mere.

⁶ Også kaldet Familia Spiritualis Opus, FSO, se <http://www.thework-fso.org>

⁷ *Parochial and Plain Sermons*, iv 230-231

⁸ Jf. Luk 16,13

⁹ Jf. Matt 23,10

jeg skal gøre hans arbejde, jeg skal være en fredens engel, en sandhedens lærer på min egen måde ... og skal holde Hans bud og tjene Ham gennem mit kald”¹⁰.

Den særlige tjeneste, som salige John Henry blev kaldet til, fordrede brugen af hans skarpe intellekt og hans produktive pen til at imødegå mange af de mest presserende ”aktuelle emner” i hans samtid. Hans indsigt i forholdet mellem tro og fornuft, den åbenbarede religions vitale rolle i de civiliserede samfund samt behovet for en bredt funderet og omfattende tilgang til uddannelse, var ikke kun af dyb betydning for det victorianske England, men fortsætter i dag med at inspirere og oplyse mange verden over. Jeg vil især prise hans vision om uddannelse, som har gjort så meget for at forme den etos, der er den drivende kraft bag katolske skoler og gymnasier i dag. I stærk opposition til enhver reduktionistisk eller utilitaristisk tendens forsøgte han at skabe et pædagogisk miljø, hvor intellektuel uddannelse, moralsk disciplin og religiøst engagement mødtes. Projektet med at grundlægge et katolsk universitet i Irland gav ham mulighed for at udvikle sine idéer på området og rækken af foredrag, som han udgav under titlen ”*The Idea of a University*”, fremholder et ideal som alle, der beskæftiger sig med akademisk dannelse, fortsat kan lære noget af. Og ja, hvilket bedre mål kunne religionslærere sætte sig end salige John Henrys berømte appel om et oplyst og veluddannet lægfolk: ”Jeg ønsker et lægfolk, som ikke er arrogant eller overilet i sin tale, ikke strides om ord, men mennesker, der kender deres religion og har taget den til sig; som véd nøjagtig hvor de står; som véd hvad de rummer og ikke rummer; som kender deres tro så godt, at de kan redegøre for den; som har så meget historisk indsigt, at de kan forsvare den”¹¹. På denne dag, når forfatteren til disse ord bæres frem foran alteret, beder jeg om, at alle, som arbejder med undervisning og katekese gennem hans forbøn og eksempel må blive inspireret til en større indsats på baggrund af den vision, han så tydeligt opridsede for os.

Selv om det fortrinsvis er John Henry Newmans intellektuelle arv, der forståeligt nok har fået størst opmærksomhed i den omfattende litteratur om hans liv og arbejde, foretrækker jeg at benytte denne lejlighed til at slutte med en kort refleksion over hans liv som præst, som en sjælens åndelig vejleder. Den varme og menneskelighed, der ligger til grund for hans pastorale tjeneste, er smukt udtrykt i en anden af hans berømte prædikener: ”Mine brødre, var englenerne blevet jeres præster, kunne de ikke have trøstet sammen med jer, have samtykket med jer, have haft medlidenhed med jer, følt ømhed for jer, taget hensyn til jer sådan som vi kan; de kunne ikke have været jeres rettesnor og vejledere og have ført jer fra jeres gamle selv ind i et nyt liv, som de, der kommer fra jeres midte, kan det”¹². Han levede præstegerningens dybtliggende menneskelige vision i sin hengivne omsorg for befolkningen i Birmingham i de år, han tilbragte i det oratorie, han grundlagde, når han besøgte de syge og de fattige, trøstede de efterladte, drog omsorg for dem i fængsel. Intet under, at efter hans død stimlede

¹⁰ *Meditations and Devotions*, 301-2

¹¹ *The Present Position of Catholics in England*, ix, 390

¹² ”Men, not Angels: the Priests of the Gospel, *Discourses to Mixed Congregations*, 3

så mange tusinder mennesker sammen i byens gader, da hans legeme blev ført til sit endelige hvilested blot en halv mil herfra. Et hundrede og tyve år senere er store folkeskarer atter samlet for sammen at glædes over Kirkens højtidelige anerkendelse af en højtelsket sjælefaders enestående hellighed. Hvilken bedre måde at udtrykke glæden på i dette øjeblik end ved at vende os mod vor himmelske Fader i inderlig tak og bede med de ord, som salige John Henry Newman anbragte i munde på englenes kor i himlen:

*Praise to the Holiest in the height
And in the depth be praise
In all his words most wonderful
Most sure in all his ways!*

(The Dream of Gerontius)